

Rozwój rynku: Miedź i wyroby z miedzi (CN 74) — 2015–2025

Wprowadzenie

Niniejszy raport analizuje ewolucję handlu zagranicznego Unii Europejskiej produktami objętymi kodem celnym CN 74 („Miedź i artykuły z miedzi”) z partnerami spoza UE w latach 2015–2025. Grupa ta obejmuje szerokie spektrum wyrobów – od surowców (miedź rafinowana, nierafinowana, złom) przez półprodukty (druty, blachy, rury) po gotowe elementy (łączniki, artykuły gospodarstwa domowego). Podstawą analizy są dane roczne z unijnego dashboardu handlowego, przedstawiające wartość, wolumen oraz pochodne wskaźniki strukturalne i ryzyka.

W badanym okresie handel miedzią charakteryzował się gwałtownym wzrostem wartości przy jednoczesnym spadku ilości, głębokim przeobrażeniem struktury partnerów handlowych oraz wyraźną poprawą bilansu handlowego UE – od deficytu do nadwyżki.

1. Dynamika oparta na cenach – wyraźny rozjazd wartości i wolumenu

Wartość obrotów rosła szybko, podczas gdy wolumen systematycznie malał

Wartość unijnego eksportu miedzi i wyrobów z miedzi wzrosła z 10,95 mld EUR w 2015 r. do 18,29 mld EUR w 2025 r. (+67,0%), a importu z 10,53 mld EUR do 16,53 mld EUR (+57,0%). Równocześnie wolumen sprzedaży spadł o 13,8% (z 2,29 mln ton do 1,97 mln ton), a zakupów o 10,6% (z 2,02 mln ton do 1,80 mln ton) Handel ogółem.

Wskaźnik	2015	2025	Zmiana
Eksport (mld EUR)	10,95	18,29	+67,0%
Import (mld EUR)	10,53	16,53	+57,0%
Eksport (mln ton)	2,29	1,97	-13,8%
Import (mln ton)	2,02	1,80	-10,6%
Cena eksportowa (EUR/t)	4 787	9 271	+93,6%
Cena importowa (EUR/t)	5 224	9 175	+75,6%

Ceny jednostkowe nadały ton wzrostowi na wszystkich głównych podsegmentach

Za wzrostem wartości stał przede wszystkim skok cen jednostkowych – średnia cena uzyskiwana w eksporcie wzrosła o 93,6%, a w imporcie o 75,6%. Zjawisko to było powszechne w najważniejszych grupach produktowych, co ilustruje poniższe zestawienie dla wybranych kodów CN.

Import – ceny wybranych podsegmentów (EUR/t)

Kod	Opis skrócony	2015	2025
7403	Miedź rafinowana, nieobrobiona	5 112	8 968
7404	Odpady i złom miedzi	3 729	7 137
7402	Miedź nierafinowana, anody	5 662	14 432
7408	Drut miedziany	6 406	9 693

Eksport – ceny wybranych podsegmentów (EUR/t)

Kod	Opis skrócony	2015	2025
7404	Odpady i złom miedzi	2 249	5 726
7403	Miedź rafinowana, nieobrobiona	4 969	8 578
7408	Drut miedziany	5 505	9 382
7409	Blachy i taśmy >0,15 mm	6 730	11 498

Źródło: Porównanie podsegmentów CN.

Mimo malejących wolumenów, presja cenowa na rynkach światowych (m.in. skutki odbicia post-pandemicznego, transformacji energetycznej) przełożyła się na bezprecedensowy wzrost nominalnych obrotów.

2. Tektoniczne przesunięcia na mapie partnerów handlowych

Import: zmierzch dominacji Rosji, gwałtowny awans Afryki i Azji

Struktura dostawców miedzi do UE uległa zasadniczej przebudowie. Udział Rosji, która w 2015 r. była drugim dostawcą (1,69 mld EUR), stopniał do zaledwie 0,26 mld EUR w 2025 r. (-84,3%). Luki po rosyjskim surowcu wypełnili przede wszystkim dostawcy z Demokratycznej Republiki Konga (wzrost z 0,15 mld EUR do 2,95 mld EUR, +1 934,8%), Turcji (z 0,56 mld EUR do 1,83 mld EUR, +229,6%), Stanów Zjednoczonych (z 0,51 mld EUR do 1,60 mld EUR, +211,7%) oraz Chin (z 0,57 mld EUR do 1,43 mld EUR, +150,3%). Główni partnerzy – Import.

Partner	Import 2015 (mld EUR)	Import 2025 (mld EUR)	Zmiana
Chile	1,91	1,97	+2,8%
Rosja	1,69	0,26	-84,3%
Wlk. Brytania	0,92	0,75	-18,5%
Turcja	0,56	1,83	+229,6%
Dem. Rep. Konga	0,15	2,95	+1 934,8%
USA	0,51	1,60	+211,7%
Chiny	0,57	1,43	+150,3%

Eksport: przyspieszenie w kierunku USA, Maroka i Indii

Po stronie sprzedaży największym odbiorcą pozostały Chiny (3,63 mld EUR w 2025 r., +19,5% w porównaniu z 2015 r.), ale dynamika wzrostu eksportu była znacznie wyższa na innych rynkach. Sprzedaż do USA wzrosła o 131,3% (do 2,02 mld EUR), do Maroka o 258,9% (do 1,25 mld EUR), do Indii o 204,2% (do 0,88 mld EUR), a do Turcji o 86,1% (do 1,45 mld EUR) Główni partnerzy – Eksport.

Partner	Eksport 2015 (mld EUR)	Eksport 2025 (mld EUR)	Zmiana
Chiny	3,03	3,63	+19,5%
Wlk. Brytania	1,36	1,42	+4,5%
Turcja	0,78	1,45	+86,1%
USA	0,87	2,02	+131,3%
Szwajcaria	0,74	1,00	+35,5%
Indie	0,29	0,88	+204,2%
Maroko	0,35	1,25	+258,9%

Rosnąca dywersyfikacja kierunków eksportu i utrzymująca się koncentracja importu

Wskaźnik koncentracji Herfindahla-Hirschmana (HHI) dla eksportu spadł istotnie – z 1 152 w 2015 r. do 832 w 2025 r. (-27,8%), co potwierdza coraz bardziej zrównoważoną strukturę odbiorców. Dla importu HHI pozostał zbliżony (z 875 na 844, -3,4%), jednak przy zasadniczej zmianie składu: dominującą rolę wciąż odgrywa kilku dużych dostawców, tyle że miejsce Rosji zajęły DR Konga i Turcja Koncentracja HHI.

Zmienność dostaw – wyzwanie po stronie surowcowej

Współczynniki zmienności wolumenu importu (CV) ujawniają największą niestabilność po stronie dostawców surowców: Dem. Rep. Konga (CV = 0,605), Rosja (0,571) oraz – w mniejszym stopniu – Chile (0,268). Stabilnością wyróżnia się Szwajcaria (0,067). W eksporcie najwyższą zmiennością charakteryzuje się Kanada (0,700), co może odzwierciedlać incydentalne transakcje, oraz Chiny (0,336), przy bardzo stabilnych dostawach do

Norwegii i Szwajcarii Zmienność. Analiza szoków cenowych wykryła anomalię w eksporcie do Rosji w 2021 r. (skok ceny jednostkowej o 82,2% przy spadku wolumenu), co świadczy o przenoszeniu gwałtownych wahań cen surowca na transakcje zewnętrzne Szoki.

3. Od deficytu do nadwyżki – nowa rola UE i wewnętrzna specjalizacja

Bilans handlowy przeszedł z deficytu do solidnej nadwyżki

Jeszcze w latach 2016–2020 UE notowała deficyty w handlu miedzią i jej wyrobami (maksymalny deficyt sięgnął 2,10 mld EUR). Od 2021 r. sytuacja uległa odwróceniu – w 2025 r. nadwyżka wyniosła 1,75 mld EUR Bilans. Oznacza to, że UE wzmocniła swoją pozycję jako przetwórcza i eksporter wyrobów miedzianych, co znajduje potwierdzenie w różnicy cen: w eksporcie ceny półproduktów (blachy, druty) są wyraźnie wyższe niż w eksporcie złomu, podczas gdy import zdominowany jest przez surowiec i odpady.

Wskaźniki zależności importowej potwierdzają zmianę statusu

Wskaźnik uzależnienia od importu netto (NIR) spadł z blisko 50,0% w 2003 r. do -2,6% w 2024 r. Zależność od importu netto. Równocześnie ogólna intensywność handlu (obroty do PKB sektora) zmniejszyła się z 140,7% do 41,1%, co odzwierciedla przede wszystkim ogromny statystyczny skok wartości produkcji unijnej (z 0,96 mld EUR w 2003 r. do 50,9 mld EUR w 2024 r.), a nie realne załamanie wymiany Intensywność handlu. Wysoka dynamika produkcji (szacunkowej) przy stabilnym wolumenie handlu doprowadziła również do gwałtownego spadku wskaźnika skłonności eksportowej (z 306% do 26,9%), przez co wskaźniki te należy interpretować z dużą ostrożnością, mając na uwadze zmiany metodologiczne i szacunkowy charakter części danych produkcyjnych Produkcja.

Specjalizacja wewnętrzna: Bułgaria i kraje nordyckie na czele

W 2025 r. najbardziej wyspecjalizowanymi eksporterami miedzi i jej wyrobów w ramach UE były Bułgaria (RSCA = 0,81), Finlandia (0,57), Szwecja (0,41), Grecja (0,38) i Austria (0,20) Specjalizacja. Z kolei największymi eksporterami w wartościach bezwzględnych pozostają Niemcy (4,63 mld EUR), Hiszpania (2,36 mld EUR), Włochy (2,10 mld EUR) oraz Bułgaria i Belgia Główni reporterzy – Eksport. Oznacza to wyraźny podział między wysoko-specjalizowanymi mniejszymi gospodarkami a dużymi centrami przemysłowo-handlowymi, które odpowiadają za gros obrotów, ale nie zawsze wykazują najwyższy poziom specjalizacji (np. Holandia czy Czechy mają ujemne RSCA, pełniąc raczej funkcje logistyczno-redystrybucyjne).

Wnioski

W dekadzie 2015–2025 unijny handel miedzią i jej wyrobami przeszedł głęboką transformację. Ceny zdominowały dynamikę obrotów, windowując wartość wymiany mimo spadających wolumenów. Struktura geograficzna uległa wyraźnej dywersyfikacji – import z Rosji został w dużej mierze zastąpiony dostawami z Demokratycznej Republiki Konga, Turcji i USA, a eksport dynamicznie rósł poza tradycyjnymi rynkami (Chiny, Wielka Brytania) w kierunku USA, Maroka i Indii. UE przeistoczyła się z importera netto w eksportera netto, osiągając w 2025 r. nadwyżkę blisko 1,75 mld EUR. Utrzymuje się jednak koncentracja dostawców surowca i wysoka zmienność dostaw z wybranych kierunków (Kongo, Rosja), co w połączeniu z wrażliwością na globalne szoki cenowe pozostaje kluczowym wyzwaniem dla stabilności łańcucha wartości. Wewnętrznie zauważalna jest solidna specjalizacja Bułgarii oraz krajów nordyckich, podczas gdy największy gracze (Niemcy, Włochy, Hiszpania) nadają ton ogólnemu eksportowi. Dla przyszłego monitoringu istotne będzie śledzenie zmian w jakości danych produkcyjnych, które silnie wpływają na wskaźniki autonomii i intensywności handlu.

Wygenerowano 2026-07-24 na podstawie danych z tradedashboard.eu

Raport wygenerowany maszynowo: przyspiesza analizę człowieka, choć czasami może ją wprowadzić w błąd. Nigdy nie może jej w pełni zastąpić.

Jeśli potrzebujesz porady dotyczącej europejskiej polityki handlowej lub reprezentacji Twoich interesów w Brukseli, nie wahaj się skontaktować ze mną pod adresem support@tradedashboard.eu. Znajdziesz moje CV pod tym adresem.